Dosarul nr. 2i-538-3/21

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

09 martie 2026 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău (sediul central)
în componenţa
Preşedinte de şedinţă, Judecător Mariana Fondos-Frațman
Grefier: Vladislav Blaga

examinând cererea depusă de Serviciul Fiscal de Stat privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului S.R.L. „Tarbost” în procedura falimentului, în persoana lui Darovanîi Vladimir,

a c o n s t a t a t :

La data de 11 septembrie 2025, Serviciul Fiscal de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva pârâtului Darovanîi Vladimir privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului S.R.L. „Tarbost”.

În conținutul cererii a menționat că, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul central) nr. 2i-538/21 din 11.10.2021 a fost intentat procesul de insolvabilitate în privința debitorului S.R.L. „Tarbost”, c/f 1015600007871, cu sediul în mun. Chișinău, comuna Grătiești, str. Miron Costin 29, la cererea introductivă depusă de către debitor, fiind desemnat în calitate de administrator al insolvabilității administratorul autorizat Topal Ștefan.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul central) nr. 2i-538/21 din 16.02.2022, în privința debitorului S.R.L. „Tarbost” a fost intentată procedura falimentului, fiind desemnat în funcția de lichidator al debitorului administratorul autorizat Topal Ștefan.

În cadrul ședinței de validare a creanțelor, au fost validate creanțele Serviciului Fiscal de Stat în sumă totală de 41 548 524,37 lei, inclusiv: creanțe chirografare de rangul III (plăți de bază) - 22 318 733,20 lei; creanțe chirografare de rangul VI (majorări de întârziere, amenzi) - 19 229 809,06 lei.

Relatează că, obligațiile fiscale menționate s-au format în baza dărilor de seamă prezentate de S.R.L. „Tarbost”, precum și a deciziilor asupra cazurilor de încălcare a legislației nr. 182 din 30.03.2017 modificată prin decizia nr. 10 din 20.04.2017, nr. 157 din 14.06.2018 modificată prin decizia nr. 5 din 28.11.2018, nr. 1 din 31.10.2018, nr. 655/5289 din 28.12.2021 modificată prin decizia nr. 769/5104 din 05.12.2022, obligații care n-au fost onorate de către debitor.

Ulterior, în rezultatul controlului fiscal repetat, la cererea lichidatorului debitorului, în baza deciziei asupra cazului de încălcare a legislației nr. 769/5104 din 05.12.2022, Serviciul Fiscal de Stat a depus în instanța de insolvabilitate cerere de modificare, prin micșorare, a cuantumului creanțelor fiscale.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul central) nr. 2i-538/21 din 16.09.2024, s-a admis cererea Serviciului Fiscal de Stat privind modificarea, prin micșorare, a cuantumului creanțelor fiscale și s-a dispus rectificarea tabelului definitiv al creanțelor fiscale de la suma

totală de 41 548 524,37 la suma de 38 323 458,37, inclusiv, creanțele chirografare de rangul III de la suma de 22 318 733,20 lei la suma de 20 215 322,20 lei și creanțele chirografare de rangul VI de la suma de 19 229 809,06 lei la suma de 18 108 136,06 lei.

Totodată, având în vedere că debitorul S.R.L. „Tarbost" nu dispune de bunuri care ar putea fi valorificate întru stingerea creanțelor validate, iar pe conturile bancare lipsesc mijloacele financiare, constată că unica modalitate de stingere a creanțelor validate ale Serviciului Fiscal de Stat este atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului prin prisma art. 247, 248 al Legii insolvabilității.

Conform informației din Sistemul informațional automatizat al Serviciului Fiscal de Stat, conducător al S.R.L. „Tarbost" din data de 14.07.2015 până la data intentării procesului de insolvabilitate este Darovanîi Vladimir, c/p *****, cu domiciliul în *****.

Unul din temeiurile care probează temeinicia cererii privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a S.R.L. „Tarbost" constituie acțiunile prevăzute de art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității, și anume ținerea unei contabilități contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire și a ștampilei.

Reiterează, că creanțele fiscale s-au format în baza dărilor de seamă prezentate de debitor, precum și în baza deciziilor asupra cazurilor de încălcare a legislației nr. 182 din 30.03.2017 modificată prin decizia nr. 10 din 20.04.2017, nr. 157 din 14.06.2018 modificată prin decizia nr. 5 din 28.11.2018, nr. 1 din 31.10.2018, nr. 655/5289 din 28.12.2021 modificată prin decizia nr. 769/5104 din 05.12.2022.

Potrivit deciziilor asupra cazurilor de încălcare a legislației menționate supra, au fost constatate următoarele încălcări ale legislației:

- eschivarea de la calculul și plata T.V.A., pentru perioada de activitate 01.01.2016 - 31.12.2016;
- eschivarea de la calculul și plata impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător, pentru perioada fiscală A/2020;
- lipsa parțială a evidenței contabile;
- împiedicarea controlului fiscal prin neprezentarea de explicații, date, informații și documente, necesare organului fiscal, asupra problemelor care apar în timpul controlului, prin alte acțiuni sau inacțiune;
- efectuarea de către agentul economic, la care este instituit post fiscal și care a fost înștiințat despre aceasta conform prevederilor legislației în vigoare, a intrărilor/ieșirilor de mărfuri/servicii fără informarea despre aceasta a inspectorului sau a subdiviziunii Serviciului Fiscal de Stat responsabile de activitatea postului fiscal.

Astfel, în cadrul controlului fiscal prin metoda verificării tematice efectuat la debitorul insolvabil S.R.L. „Tarbost", pentru perioada de activitate 01.01.2016 - 31.12.2016, s-a constatat diminuarea TVA în sumă de 1 097 062,37 lei, fapt reflectat în actul de control nr. 5-674946 din 27.02.2017.

Prin urmare, la efectuarea controlului fiscal, fiind studiată baza de date și informația disponibilă a Serviciului Fiscal de Stat, s-a constatat, că pe parcursul lunilor februarie - aprilie ale anului 2016, S.R.L. „Tarbost" a procurat de la S.R.L. „Avizor Grup", c/f 1009607002458, materiale și mijloace fixe în sumă totală de 13 824 912 lei, inclusiv TVA în sumă de 2 304 168,66 lei, și anume:

- în luna februarie - fabrică de uscat nisip, în baza facturii fiscale nr. JV 7333005 din 26.02.2016, în sumă totală de 6 600 000 lei, inclusiv TVA în sumă de 1 100 000 lei;

- în luna martie - utilaj de fabricare a mortarelor uscate, în baza facturii fiscale nr. JV 7333003 din 31.03.2016, în sumă totală de 5 250 960 lei, inclusiv TVA în sumă de 875 160 lei;

- în luna aprilie - diferite materiale de construcții - facturile fiscale nr. JV 7333006-7333010 și nr. JV 7333028-7333040, în sumă totală de 1 973 952 lei, inclusiv TVA în sumă de 329 008,66 lei.

- în luna martie 2016, fabrica de uscat nisip a fost vândută de S.R.L. „Tarbost" către S.R.L. „Lolamed", c/f 1014600012685, în baza facturii fiscale nr. JV 4372769 din 25.03.2016, în sumă totală de 6 720 000 lei, inclusiv TVA în sumă de 1 120 000 lei. Iar la data de 16.09.2016, fabrica de uscat nisip a fost returnată de S.R.L. „Lolamed" către S.R.L. „Tarbost", în baza facturii fiscale AAA 4745149, în sumă totală de 6 720 000 lei, inclusiv TVA în sumă de 1 120 000 lei.

Ulterior, S.R.L. „Tarbost" a înstrăinat fabrica de uscat nisip către S.R.L. „Azaleus", c/f 1014600015925, în baza facturii fiscale AAA 4745150, în sumă totală de 6 600 000 lei, inclusiv TVA în sumă de 1 100 000 lei.

Subsecvent, comunică că conform ordinului IFPS nr. 709 din 25.08.2015, cu privire la instituirea unui post fiscal, la S.R.L. „Avizor Grup" a fost instituit post fiscal pentru perioada 31.03.2016-05.04.2016.

Astfel, toate formularele cu regim special (facturi fiscale, facturi de expediție și actele de achiziție) au fost predate Serviciului Fiscal de Stat de către conducătorul entității, în baza actului de predare-primire din 01.04.216.

Iar, la data de 08.04.2016, formularele cu regim special neutilizate în timpul funcționării postului fiscal, inclusiv facturile fiscale nr. 7333003-7333010, au fost restituite contribuabilului.

Prin urmare, s-a constatat, că tranzacțiile efectuate în baza facturilor fiscale nr. JV 7333005 din 26.02.2016, în sumă totală de 6 600 000 lei și nr. JV 7333003 din 31.03.2016, în sumă totală de 5 250 960 lei, n-au avut loc la datele indicate în facturile fiscale, deoarece, S.R.L. „Avizor Grup", la datele indicate, nu dispunea de facturile fiscale menționate.

În această ordine de idei, Serviciul Fiscal de Stat accentuează, că potrivit deciziei asupra cazului de încălcare a legislației fiscale nr. 182 din 30.03.2017, s-a decis încasarea la buget a TVA în sumă de 1 097 062,37 lei.

Mai mult ca atât, prin decizia nr. 1 din 31.09.2018 asupra cazului de încălcare a legislației comisă de S.R.L. „Tarbost", a fost aplicată amendă în mărime de 7 963 235 lei, pentru livrarea de mărfuri, conform facturii fiscale seria WI nr. 8528786, fără a informa funcționarul fiscal responsabil de activitatea postului fiscal, încălcând prevederile art. 257 alin. (1) din Codul fiscal.

Urmare celor menționate supra, concluzionează că administratorul statutar al debitorului Darovanîi Vladimir, a încălcat prevederile legale, prin prisma acțiunilor ilegale menționate supra.

Astfel, completarea unor dări de seamă cu date necorespunzătoare sau neprezentarea acestora înseamnă denaturarea actului prin înscrierea unor operațiuni care nu au la baza date reale și care nu pot produce efecte juridice corespunzătoare, având ca scop principal eschivarea de la plata unor sume datorate bugetului de stat în interesul personal al membrului organului de conducere.

În circumstanțele enunțate supra, evidențiază că Darovanîi Vladimir, nu a respectat obligațiile ce îi revin în conformitate cu Legea insolvabilității, Legea contabilității, ceea ce a dus în cele din urmă, la prejudicierea intereselor atât ale întreprinderii, cât și ale creditorilor.

Astfel, rezultă că ținerea unei contabilități contrar legii și neprezentarea dărilor de seamă la Serviciul Fiscal de Stat sau prezentarea acestora cu includerea unor date eronate, au generat inevitabil o serie de consecințe la calcularea și apariția datoriilor față de bugetul public, atât la plățile pentru impozitele pentru venit obținute din activitatea de întreprinzător, pentru impozitul

pe venit reținut la sursa de plată, precum și la apariția amenzilor, majorărilor de întârzieri și alte taxe calculate în urma controlului fiscal.

Menționează că, în cazul ținerii unei contabilități contrar legii, legătura de cauzalitate între faptă și prejudiciu este una directă și evidentă, întrucât S.R.L. „Tarbost" nu a reflectat sumele reale în dările de seamă fiscale prezentate la Serviciul Fiscal de Stat, fapt ce confirmă că S.R.L. „Tarbost" a ținut o contabilitate contrar prevederilor legale potrivit actelor de control sus-menționate.

Prin urmare, simpla neținere a contabilității în conformitate cu legea de către administrator poate conduce la antrenarea răspunderii patrimoniale a acestuia pentru pasivul societății, fără a fi necesară administrarea de dovezi suplimentare privind existența faptei delictuale, a prejudiciului și a legăturii de cauzalitate între faptă și starea de insolvență.

Opinează că una din cauzele concrete care au determinat insolvență, este chiar rezultatul conduitei culpabile a pârâtului, care, în calitate de administrator statutar, are obligația de a evidenția în contabilitate toate operațiunile efectuate. Or, neîndeplinirea acestei obligații transferă în sarcina pârâtului obligația de a dovedi că a respectat normele care reglementează modul de ținere a contabilității și că faptele sale nu au cauzat insolvență.

Un alt temei ce probează temeinicia cererii privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere constituie acțiunile prevăzute de art. 248 alin. (1) lit. h) a Legii insolvabilității, determinate prin nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14.

Relatează că ținând cont de faptul că, prin decizia asupra cazului de încălcare a legislației fiscale nr. 182 din 30.03.2017 au fost stabilite obligații față de bugetul public național, debitorul a ignorat în termen de 30 de zile de a executa benevol obligațiile, conform prevederilor art. 252 alin. (1) Cod fiscal, fapt ce denotă incapacitatea de plată a debitorului.

Astfel, contrar prevederilor art. 14 alin. (3) din Legea insolvabilității, debitorul S.R.L. „Tarbost" în persoana administratorului statutar Darovanîi Vladimir, a ignorat până la data de 30.06.2017 depunerea cererii introductive privind intentarea procesului de insolvabilitate. Or, membrul organului de conducere în calitatea acestuia de administrator statutar al S.R.L. „Tarbost", a încălcat prevederile legale menționate supra și nu a manifestat diligența corespunzătoare în vederea înaintării cererii introductive.

În pofida faptului că S.R.L. „Tarbost" a admis restanță față de buget din data de 30.03.2017, debitorul a continuat activitatea, formând mai multe datorii față de bugetul public național.

La caz, comunică că procesul de insolvabilitate intentat față de debitorul S.R.L. „Tarbost" a fost intentat la cererea introductivă depusă de debitor la data de 23.09.2021, care a fost admisă spre examinare prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul central) nr. 2i-538/21 din 28.09.2021.

Accentuează că, Darovanîi Vladimir, în calitate de administrator al S.R.L. „Tarbost", neîntemeiat a omis termenul prevăzut de lege pentru depunerea cererii introductive cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate, faptă ilicită, care se încadrează în dispoziția art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilității, caracterizată prin nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14.

Prin urmare, Darovanîi Vladimir în calitate de conducător al S.R.L. „Tarbost" și factor de decizie a debitorului în temeiul atribuțiilor ce îi revin, urma să cunoască situația economică și juridică a întreprinderii și faptul că, S.R.L. „Tarbost" se află în dificultate financiară și să adopte

deciziile corespunzătoare privind depunerea cererii introductive cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de sine.

Or, restanțele întreprinderii insolvabile, inclusiv față de creditorul Serviciul Fiscal de Stat au apărut în perioada când administratorul statutar Darovanîi Vladimir gestiona întreprinderea insolvabilă, iar prin acțiunile sale a cauzat apariția stării de insolvabilitate a întreprinderii.

Organele de conducere ale S.R.L. „Tarbost" se fac responsabile de managementul defectuos practicat la întreprindere, depășirea limitelor economice admisibile, cumulând un pasiv enorm în defavoarea creditorilor săi.

Cu referire la prejudiciul la care pot fi obligați să-l repare subiecții prevăzuți la art. 247 din Legea insolvabilității, acesta nu poate fi mai mare decât, „o parte" din pasivul debitorului insolvabil. O parte din pasiv poate fi chiar partea rămasă neacoperită, adică întreg pasivul, în speță, pasivul debitorului S.R.L. „Tarbost", format din creanțele validate și neexecutate față de creditorul Serviciul Fiscal de Stat constituie, după cum s-a menționat mai sus, suma de 38 323 458,37 lei, care urmează a fi încasată de la administratorul statutar Darovanîi Vladimir.

Reieșind din cele menționate supra, constată întrunirea tuturor condițiilor pentru atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a S.R.L. „Tarbost", existența prejudiciului, comiterea faptelor ilicite, existența legăturii de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu și vinovăția persoanei a cărei răspundere se solicită.

Mai mult decât atât, debitorul S.R.L. „Tarbost" nu are debitori, nu dispune de careva bunuri mobile sau imobile în masa debitoare, precum și nu deține alte mijloace bănești ce ar putea fi îndreptate în vederea stingerii creanțelor creditorilor, iar astfel, consideră că unica modalitate de stingere a creanțelor Serviciului Fiscal de Stat este atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului, prin prisma art. 247 și 248 din Legea insolvabilității nr. 149/2012.

Prin cererea înaintată a solicitat: admiterea prezentei cereri; atragerea la răspundere patrimonială subsidiară membrul organului de conducere al debitorului S.R.L. „Tarbost", în procedura simplificată a falimentului în persoana administratorului statutar Darovanîi Vladimir, IDNP: *****, cu domiciliul în *****; încasarea de la Darovanîi Vladimir, IDNP: *****, cu domiciliul *****, în contul masei debitoare a S.R.L. „Tarbost", creanța validată şi nestinsă a Serviciului Fiscal de Stat în sumă totală de 38 323 458,37 lei, inclusiv 20 515 322,20 lei, creanța chirografară de rangul III şi 18 108 136,06 lei, creanța chirografară de rangul VI.

Potrivit fișei de repartizare a cererii, prezenta cerere a fost repartizată Judecătorului din cadrul Judecătoriei Chișinău (sediul central), Mariana Fondos-Frațman (f.d.1).

Prin încheierea Judecătorie Chișinău (sediul central) din 19 septembrie 2025, s-a admis spre examinare cererea Serviciul Fiscal de Stat împotriva pârâtului Darovanîi Vladimir privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului S.R.L. „Tarbost" (f.d.66).

La data de 12 ianuarie 2026, prin intermediul poștei electronice a Direcției de Evidență și Documentare Procesuală a Judecătoriei Chișinău (sediul central) a parvenit în adresa instanței de judecată o cerere din partea lichidatorului S.R.L. „Tarbost", în procedura falimentului, Topal Ștefan privind atragerea în calitate de intervenient accesoriu de partea reclamantului (f.d.79-82).

Totodată, la data de 20 ianuarie 2026, prin intermediul poștei electronice a Direcției de Evidență și Documentare Procesuală a Judecătoriei Chișinău (sediul central) a parvenit în adresa instanței de judecată o cerere din partea pârâtului Darovanîi Vladimir privind excepția de tardivitate a cererii privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului (f.d.85-89).

Prin încheierea Judecătorie Chișinău (sediul central) din 20 ianuarie 2026, s-a admis cererea lichidatorului S.R.L. „Tarbost”, în procedura falimentului, Topal Ștefan privind atragerea în proces în calitate de intervenient accesoriu de partea reclamantului.

Prin încheierea Judecătorie Chișinău (sediul central) din 05 februarie 2026, s-a respins cererea privind excepția de tardivitate a cererii privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului.

La data de 06 martie 2026, prin intermediul Direcției de Evidență și Documentare Procesuală a Judecătoriei Chișinău (sediul central) a parvenit în adresa instanței de judecată o referință cu anexe din partea pârâtului Darovanîi Vladimir pe marginea cererii privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului (f.d.103-160).

Menționează că, conform cererii de chemare în judecată, reclamantul afirmă că prejudiciul la care pot fi obligați să-l repare subiecții prevăzuți la art. 247 din Legea insolvabilității nu poate fi mai mare decât „o parte” din pasivul debitorului insolvabil. Totodată, reclamantul își construiește pretenția astfel încât această „parte” ar putea fi tratată ca partea rămasă neacoperită, adică, întreg pasivul pretins în raport cu Serviciul Fiscal de Stat în suma de 38 623 458,26 lei.

Deși, art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității nu instituie un drept absolut de a pretinde automat „întreg pasivul” de la persoana vizată, ci o măsură excepțională și facultativă („poate dispune”), aplicabilă doar dacă sunt întrunite condițiile legale și dovedite circumstanțele relevante, inclusiv existența unei fapte prevăzute de lege, imputabilitatea, legătura de cauzalitate și o evaluare a părții de pasiv ce poate fi asociată acestor fapte.

Relatează că, în procedura falimentului, creanțele se satisfac potrivit rangului, iar rangurile inferioare pot fi satisfăcute numai după acoperirea rangurilor superioare. În acest context, Serviciul Fiscal de Stat pretinde încasarea unor creanțe chirografare de rangul III și în mod separat, de rangul VI (care, prin natura sa, include accesorii sancționatorii amenzi/penalități/dobânzi în condițiile legii), ceea ce impune cu atât mai mult o analiză concretă a masei debitoare și a distribuțiilor, pentru a stabili dacă și în ce măsură există un interes legitim actual, real și efectiv pentru o cerere excepțională, cu impact patrimonial major asupra unei persoane fizice, întrucât răspunderea subsidiară are caracter de răspunderi pentru cauzarea stării de insolvabilitate, nu un mecanism de substituire a debitorului cu administratorul.

În partea ce ține de invocarea lipsei masei debitoare de către reclamant constată că este combătută de însăși documentele la care reclamantul a avut acces și de actele existente în procedură. Astfel, actul de control fiscal nr. 5-717599, prelungit pe formularul nr. 5-717600 și 3-614220 din 13 octombrie 2022 privind controlul fiscal repetat la fața locului prin metoda verificării totale a activității debitorului S.R.L. „Tarbost” pentru perioada 01.01.2018-30.09.2021 (perioadă pre-proces de insolvabilitate), efectuat în prezența administratorului procesului de insolvabilitate Topal Ștefan, conține date care infirmă teza „nu există masă debitoare”. Conform acestui act, în capitolul „Aspecte aferente procedurii de insolvabilitate”, sunt indicate active circulante în sumă de 203 985 099 lei și datorii curente în sumă de 175 533 624 lei, ceea ce denota o solvabilitate generală pozitivă (raportul fiind aproximativ 1.16). În plus, prin listele incluse (pag. II din act), reclamantul confirmă, la data intentării insolvabilității, că S.R.L. „Tarbost” deține creanțe față de debitorii săi în sumă totală de 234 621 417,89 lei.

Mai mult ca atât, conform procesului-verbal nr. 1 de verificare a inventarierii elementelor de activ la S.R.L. „Tarbost” din 22 decembrie 2021 și registrelor de verificare a rezultatelor inventarierii mijloacelor fixe din 21.12.2021, s-au stabilit bunuri mobile (materiale de construcție și utilaje) în valoare totală de bilanț de 12 161 308 lei, iar prin procesul-verbal nr. 2 de verificare a inventarierii elementelor de activ din 19 iulie 2022 și registrul de verificare a rezultatelor

inventarierii mijloacelor fixe din 18 iulie 2022, s-au stabilit bunuri imobile în valoare totală de bilanț de 62 623,26 lei. În privința bunurilor imobile, prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul central) nr. 2i-538-2/21 din 20.10.2022, s-a constatat dreptul de posesie, dispoziție și folosință a S.R.L. „Tarbost" (în procedura falimentului), încheierea servind drept temei de înregistrare a dreptului de proprietate al S.R.L. „Tarbost" asupra bunurilor respective.

Conform anunțului din Monitorul Oficial nr. 40-44 (8084-8088) din 11 februarie 2022, lichidatorul S.R.L. „Tarbost", Topal Ștefan, a scos la licitație o parte din bunurile debitorului în 4 loturi, cu o valoare totală de 3 648 989,35 lei. Deoarece la licitație nu s-a înregistrat nici un ofertant, lichidatorul a notificat, în baza art. 119 alin. (2) din Legea insolvabilității, toți creditorii privind preluarea bunurilor în contul stingerii datoriilor.

Astfel, conform procesului-verbal nr. 1 cu privire la determinarea creditorului cu drept preferențial la preluarea bunurilor neadjudecate la licitație din 15 martie 2022 și a actului de ridicare a bunurilor neadjudecate la licitație și transmiterea lor în proprietatea creditorului cu drept preferențial din 17 martie 2022, creditorului S.R.L. „Virgilius" i-au fost predate bunuri materiale conform lotului nr. 1 expus la licitație în valoare de 1 293 875,85 lei. Această valorificare și transmitere explică dinamica valorii bunurilor rămase la zi. Respectiv diferența dintre valoarea identificată inițial și valoarea actuală a bunurilor aflate încă în masa debitoare.

De asemenea, în masa debitoare există și creanțe confirmate prin acte judecătorești, iar reclamantul nu poate ignora acest fapt. Conform încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Central) nr. 2i-504/20 din 02 noiembrie 2021, s-a validat creanța S.R.L. „Tarbost" în sumă de 8 349 300 lei, ca creanță chirografară de rangul V, împotriva patrimoniului S.R.L. „Biofruct-Com", aflată în proces de insolvabilitate. Conform încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Central) nr. 2i-449/21 din 21 februarie 2024, s-a admis contestația depusă de S.R.L. „Tarbost" și s-a validat creanța S.R.L. „Tarbost" față de S.R.L. „Azaleos" în sumă de 17 374 247,23 lei la categoria creanțelor chirografare de rangul V. Conform hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Central) nr. 2i-538-1/21 din 11 aprilie 2023, s-a admis cererea de validare a popririi înaintată de lichidatorul S.R.L. „Tarbost", Topal Ștefan împotriva S.R.L. „Floraprod Lex" (în procedura falimentului), s-a validat poprirea și s-a încasat în masa debitoare a S.R.L. „Tarbost" suma datoriei în mărime de 50 221 177,80 lei.

Prin urmare, la ziua de astăzi, S.R.L. „Tarbost" deține în proprietate bunuri mobile și imobile în valoare de 10 930 055,41 lei, valoare ajustată inclusiv ca urmare a transmiterii către S.R.L. „Virgilius" a bunurilor neadjudecate, precum și creanțe totale de 234 621 417,89 lei din care confirmate prin acte judecătorești în sumă de 75 944 725,03 lei (8 349 300 + 17 374 247,23 + 50 221 177,80).

În ceea ce privește temeiul invocat de reclamant în baza art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității, ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile și a documentelor de constituire reclamantul este obligat să dovedească existența unei conduite calificate anume ca ținerea unei contabilități fictive/contrare legii ori contribuirea la dispariția documentelor, nu doar existența unor încălcări fiscale sancționate prin decizii ale organului fiscal.

În consecință, opinează că noțiunea de „contabilitate fictivă" presupune denaturarea evidenței contabile și a documentelor contabile în sensul normelor contabile, nu simpla încălcare a obligațiilor de declarare fiscală sau neachitarea la termen a obligației fiscale.

La caz, reclamantul își întemeiază acțiunea pe dările de seamă prezentate de S.R.L. „Tarbost" pe deciziile asupra cazurilor de încălcare a legislației și pe invocarea unor norme din Codul fiscal, însă aceste norme țin de raportarea fiscală și disciplina fiscală.

Or, potrivit art. 129 pct. 9) din Codul fiscal, „dare de seamă fiscală” reprezintă orice declarație/informație/calcul/notă informativă ori alt document prezentat sau care trebuie prezentat Serviciului Fiscal de Stat privind calcularea, achitarea, reținerea impozitelor etc., adică documente destinate stabilirii obligației fiscale, dar nu probe directe ale existenței unei contabilități fictive în sensul legislației contabile și al art. 248 lit. e).

Mai mult decât atât, subliniază că reclamantul trebuia să indice concret ce evidență contabilă ar fi fictivă, ce operațiuni contabile ar fi inexistente ori denaturate, care registre sau documente contabile primare lipsesc ori ar fi falsificate, care norme contabile au fost încălcate și în ce constă încălcarea, precum și ce documente contabile ori de constituire ar fi dispărut și cum anume s-ar fi contribuit la dispariția lor.

În cazul de speță, reclamantul se limitează la menționări generale despre decizii fiscale, fără trimitere punctuală pentru fiecare pretinsă încălcare la actul de control concret, la constatarea exactă și la suma determinată în baza lui, ceea ce face imposibilă verificarea contradictorie a faptelor și a cuantumului și transformă teza „contabilității fictive” într-o afirmație generală și neprobata.

Așadar, simpla anexare a actelor și deciziilor fiscale nu echivalează cu dovada unei contabilități fictive și nu obligă instanța să accepte automat concluziile organului fiscal fără verificare, or aceste probe nu sunt suficiente.

În ceea ce privește pretinsa dispariție a documentelor, este relevant că însăși natura controlului fiscal repetat efectuat prin metoda verificării totale a activității la fața locului, indică faptul că verificarea s-a bazat pe documente și evidențe existente, cu atât mai mult cu cât controlul a fost efectuat în prezența administratorului procesului de insolvabilitate, care gestionează masa debitoare și documentația debitorului. Respectiv, dacă ar fi existat o dispariție esențială a documentelor contabile, aceasta trebuia probată prin acte și constatări clare, nu prin afirmații generale.

În raport cu temeiul invocat de reclamant în baza art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilității, consideră că reclamantul nu a demonstrat, data survenirii temeiului care ar fi obligat debitorul să depună cererea introductivă și nici nu a individualizat obligațiile apărute după expirarea termenului legal, limitându-se la o deducție formală. Reclamantul pornește de la ideea că o decizie fiscală ar fi devenit obligatorie la o anumită dată și prin urmare, cererea introductivă ar fi trebuit depusă în 30 zile, însă această abordare nu echivalează cu stabilirea incapacității de plată în sensul Legii insolvabilității.

Mai mult, chiar și în ipoteza în care s-ar reține o depunere tardivă, legea este clară că răspunderea subsidiară în această ipoteză vizează obligațiile apărute după expirarea termenului legal. În speță, reclamantul nu identifică, nu delimitează și nu cuantifică distinct care obligații au apărut după expirarea termenului legal și în ce măsură acestea s-ar datora pretinsei nedepuneri în termen. Fără o delimitare clară a obligațiilor ulterioare și fără stabilirea momentului exact al survenirii incapacității de plată, temeiul prevăzut la lit. h) rămâne neprobat.

În consecință, având în vedere cerințele art. 248 din Legea insolvabilității, precum și prevederile art. 118 și art. 123 alin. (5) din Codul de procedură civilă, solicită respingerea cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată și neprobată.

Reprezentantul Serviciului Fiscal de Stat, Coadă Virgil, în baza procurii anexate la materialele cauzei, în cadrul ședinței de judecată a susținut motivele de fapt și de drept invocate în cererea privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului și a solicitat admiterea acesteia. Totodată, a declarat că cererea este înaintată în temeiul art. 248 alin. (1) lit. e) și h) din Legea insolvabilității.

Avocatul Tarlapan Artur în interesele pârâtului Darovanîi Vladimir, în baza mandatului anexat la materialele cauzei, în cadrul ședinței de judecată a susținut motivele de fapt și de drept invocate în referință și a solicitat respingerea cererii privind tragerea la răspundere subsidiară, ca fiind neîntemeiată.

Intervenientul accesoriu, lichidatorul S.R.L. „Tarbost", în procedura falimentului, Topal Ștefan, în baza legitimației, în cadrul ședinței de judecată a lăsat la discreția instanței cererea privind tragerea la răspundere subsidiară. De asemenea, a menționat că masa debitoare pe care o deține S.R.L. „Tarbost" depășește creanțele creditorilor validați în tabel, însă o parte din masa debitoare rezultă din creanțele deținute față de alți debitori, care se află în procedura de faliment, respectiv urmează a fi încasate, iar bunurile deținute sunt cu statut provizoriu și nu pot fi înregistrate din acest motiv la Cadastru.

Audiind explicațiile participanților la proces, studiind materialele dosarului și probele administrate prin prisma argumentelor expuse în cerere, instanța de insolvabilitate ajunge la concluzia că cererea Serviciului Fiscal de Stat privind atragerea la răspundere subsidiară a membrului organului de conducere a debitorului S.R.L. „Tarbost" în persoana lui Darovanîi Vladimir, intervenient accesoriu lichidatorul S.R.L. „Tarbost", în procedura falimentului, Topal Ștefan este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, din următoarele considerente.

Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității, procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi.

Potrivit art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, dacă în cadrul procesului sunt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvabilitate a debitorului, la cererea administratorului insolvabilității/lichidatorului, a comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, instanța de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere și/sau de supraveghere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin una dintre următoarele acțiuni:

a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal;

b) desfășurarea unei activități comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului;

c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului și/sau deturnarea (ascunderea) unei părți din activul debitorului;

d) procurarea de fonduri pentru debitor la prețuri exagerate;

e) ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire;

f) dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată;

g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăților, de a se plăti cu preferință unui creditor în dauna celorlalți creditori;

h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art.14;

i) comiterea cu intenție a altor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului.

(5) Termenul de prescripție pentru acțiunea prevăzută la alin. (1) este de 3 ani. Termenul începe să curgă de la data în care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat insolvabilitatea, dar nu mai târziu de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate.

(6) În toate cazurile, asupra acțiunii prevăzute la alin. (1), instanța de insolvabilitate se pronunță prin hotărâre, care poate fi contestată cu apel de persoanele vizate în ea.

În conformitate cu art. 247 alin. (1) din Legea insolvabilității, în sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfăşoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei ţărăneşti (de fermier), administratorii societăţilor comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii şi membrii comisiilor de lichidare, contabilii. (2) Prevederile alin. (1) se aplică persoanelor care deţineau funcţiile respective la data intentării procesului de insolvabilitate, precum şi celor care au deţinut aceste funcţii pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

Conform art. 15 alin. (1) din Legea insolvabilităţii, în cazul insolvabilităţii debitorului din culpa fondatorilor (membrilor) lui, a membrilor organului executiv sau a unor alte persoane care au dreptul de a da indicaţii obligatorii pentru debitor ori care pot influenţa în alt mod acţiunile debitorului (insolvabilitate intenţionată), aceştia poartă răspundere subsidiară solidară faţă de creditori în măsura în care bunurile debitorului sunt insuficiente pentru executarea creanţelor creditorilor.

Prin urmare, din analiza prevederilor art. 15 şi 248 din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29 iunie 2012, reiese că, în dependenţă de motivele apariţiei stării de insolvabilitate a debitorului, administratorul, membrii organului executiv și contabilul vor purta răspundere subsidiară solidară faţă de creditori sau la cererea administratorului insolvabilităţii/lichidatorului, instanţa de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de către aceștia.

Conform informației din Sistemul informațional automatizat al Serviciului Fiscal de Stat, conducător al S.R.L. „Tarbost” din data de 14.07.2015 până la data intentării procesului de insolvabilitate este Darovanîi Vladimir, c/p *****, cu domiciliul în *****.

Deci, Darovanîi Vladimir, prin raportare la prevederile art. 247 alin. (1) și (2) din Legea insolvabilității, deține statut de membru al organelor de conducere ale debitorului insolvabil în ultimele 24 luni anterioare intentării procesului de insolvabilitate, astfel este pasibil atragerii la răspundere subsidiară.

Instanța de insolvabilitate notează că, răspunderea membrilor organelor de conducere ale debitorului reprezintă o formă specială a răspunderii delictuale civile, care poate fi angajată față de anumite persoane în rezultatul încălcării unor obligații legale cu caracter patrimonial, prin obligarea acestora la suportarea datoriilor persoanei insolvabile.

Din conținutul art. 248 alin. (1), (4) și (5) al Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 reiese că, pentru ca o persoană să fie atrasă la răspundere subsidiară, urmează a fi stabilită comiterea acțiunilor, prevăzute la acest articol, dar și probat faptul că comiterea acestor acțiuni au dus la insolvabilitatea debitorul. Astfel, membrii organelor de conducere nu răspund pentru o simplă incapacitate managerială, ci pentru săvârșirea unor fapte cu caracter ilicit, urmărind, de regulă, deturnarea activității de la realizarea scopului pentru care a fost constituită societatea debitoare şi satisfacerea unui interes personal sau al unui terţ, calificarea acestei forme de răspundere având un caracter delictual în toate situaţiile.

Corespunzător urmează să fie stabilită legătura de cauzalitate între acţiunile membrilor organelor de conducere, ori a altor persoane şi starea de insolvabilitate a debitorului, în sensul că insolvabilitatea se datorează anume acţiunilor acestora şi nu altor circumstanţe, precum şi vinovăţia membrului organelor de conducere în cauzarea sau agravarea stării de insolvabilitate. Raportul de cauzalitate este şi condiţia în funcţie de care se determină mărimea despăgubirii.

Astfel, persoanele culpabile pot fi obligate la repararea doar numai prejudiciul care este consecința directă a faptei ilicite şi nu altul, adică, prejudiciul efectiv demonstrat, condiţie

stipulată şi în prevederile art. 1998 alin. (1) – (2) din Codul civil, care prevede că, cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune. Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăţie se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege.

Instanța de insolvabilitate concluzionează că, pentru atragerea la răspunderea subsidiară a organelor de conducere ale debitorului urmează a fi întrunite toate condiţiile cum ar fi: fapta prejudiciabilă, prejudiciul - sub forma unei părţi a pasivului patrimonial al debitorului insolvabil, legătura de cauzalitate dintre faptă şi pasiv, vinovăţia - sub forma intenţiei sau culpei şi toate acestea în cumul au creat starea de insolvenţă a debitorului.

Actele cauzei, atestă faptul că în speță se solicită de a fi atras la răspundere subsidiară Darovanîi Vladimir în temeiul art. 248 alin. (1) lit. e) și h) a Legii insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012 și încasarea datoriei debitorului în sumă de 38 323 458,37 lei.

Astfel, prin prisma art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, pentru ca acesta să fie atras la răspundere subsidiară este necesar să se dovedească că i-a cauzat debitorului insolvabil, una din acțiunile prevăzute de alin. (1) al acestui articol.

În materia faptelor ilicite ca temei de tragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului, prin cererea depusă de Serviciul Fiscal de Stat a invocat întrunirea circumstanțelor prevăzute la art. 248 alin. (1) lit. e) și h) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, adică:

- ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire;

- nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art.14.

Cu referire la temeiul invocat în baza art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității, care prevede că pentru ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire, persoana culpabilă poate fi atrasă la răspundere subsidiară, se reține următoarele.

În motivarea temeiului respectiv, invocă faptul că, creanțele fiscale în sumă totală de 41 548 524,37 lei, s-au format în baza dărilor de seamă prezentate de S.R.L. „Tarbost", precum și a deciziilor asupra cazurilor de încălcare a legislației nr. 182 din 30.03.2017 modificată prin decizia nr. 10 din 20.04.2017, nr. 157 din 14.06.2018 modificată prin decizia nr. 5 din 28.11.2018, nr. 1 din 31.10.2018, nr. 655/5289 din 28.12.2021 modificată prin decizia nr. 769/5104 din 05.12.2022.

Potrivit deciziilor asupra cazurilor de încălcare a legislației menționate supra, au fost constatate următoarele încălcări ale legislației:

- eschivarea de la calculul și plata T.V.A., pentru perioada de activitate 01.01.2016 - 31.12.2016;

- eschivarea de la calculul și plata impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător, pentru perioada fiscală A/2020;

- lipsa parțială a evidenței contabile;

- împiedicarea controlului fiscal prin neprezentarea de explicații, date, informații și documente, necesare organului fiscal, asupra problemelor care apar în timpul controlului, prin alte acțiuni sau inacțiune;

- efectuarea de către agentul economic, la care este instituit post fiscal și care a fost înștiințat despre aceasta conform prevederilor legislației în vigoare, a intrărilor/ieșirilor de

mărfuri/servicii fără informarea despre aceasta a inspectorului sau a subdiviziunii Serviciului Fiscal de Stat responsabile de activitatea postului fiscal.

Totodată, în cadrul controlului fiscal prin metoda verificării tematice efectuat la debitorul insolvabil S.R.L. „Tarbost", pentru perioada de activitate 01.01.2016 - 31.12.2016, s-a constatat diminuarea TVA în sumă de 1 097 062,37 lei, fapt reflectat în actul de control nr. 5-674946 din 27.02.2017.

La fel, potrivit deciziei asupra cazului de încălcare a legislației fiscale nr. 182 din 30.03.2017, s-a decis încasarea la buget a TVA în sumă de 1 097 062,37 lei.

Iar, prin decizia nr. 1 din 31.09.2018 asupra cazului de încălcare a legislației comisă de S.R.L. „Tarbost", a fost aplicată amendă în mărime de 7 963 235 lei, pentru livrarea de mărfuri, conform facturii fiscale seria WI nr. 8528786, fără a informa funcționarul fiscal responsabil de activitatea postului fiscal, încălcând prevederile art. 257 alin. (1) din Codul fiscal.

Instanța de insolvabilitate evidențiază că acțiunile indicate supra de către Serviciul Fiscal de Stat în cererea privind atragerea la răspunderea subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului nu pot servi ca temei de atragere la răspundere a lui Darovanîi Vladimir, or, norma invocată stabilește posibilitatea atragerii la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale societății debitoare în cazul existenței circumstanțelor privind ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii.

Iar, din circumstanțele invocate în cererea privind atragerea la răspundere subsidiară nu poate fi dedus faptul că debitorul a ținut o contabilitate fictive sau contrar prevederilor legii, or, neprezentarea de date, informații și documente, necesare organului fiscal asupra problemelor, care apar în timpul controlului, nu poate fi calificată ca o modalitate de ținere a contabilității contrar prevederilor legii. Pentru a demonstra culpa membrului organelor de conducere la survenirea stării de insolvabilitate în baza unui astfel de temei urma a fi demonstrată în ce a constat contabilitatea fictivă și cum aceste pretinse acțiuni au dus la starea de insolvabilitate a S.R.L. „Tarbost".

Prin ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, pot fi înțelese faptele (acțiuni sau inacțiuni) care încalcă reglementările contabile în vigoare – reglementări care conțin dispoziții exprese în privința cerințelor unice și a mecanismului de reglementare contabilității și raportării financiare în Republica Moldova.

Din circumstanțele invocate în cererea privind atragerea la răspundere subsidiară nu poate fi dedus faptul că debitorul a ținut o contabilitate contrar prevederilor legii, a contribuit la dispariția documentelor contabile sau a documentelor de constituire.

Potrivit art. 3 din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017, prin noțiunea de contabilitate urmează a se înțelege un sistem complex de colectare, identificare, grupare. Prelucrare, înregistrare, generalizare și de prezentare a informațiilor privind elementele contabile.

Astfel, entitatea juridică care are obligația de a ține contabilitatea întreprinderii se conduce de regulile prestabilite de către Legea sus indicată, iar reclamantul, la rândul său, urma să prezinte care este culpa subiecților la ținerea contabilității contra legii, să fie constata și demonstrat prejudiciul cauzat care ar fi agravat starea de insolvabilitate a debitorului și care să fie în legătură de cauzalitate dintre acțiunile pârâtului cu starea de insolvabilitate a debitorului.

În plus, instanța de insolvabilitate reține că reclamantul nu a indicat concret ce evidență contabilă ar fi fictivă, ce operațiuni contabile ar fi inexistente ori denaturate, care registre sau documente contabile primare lipsesc ori ar fi falsificate, care norme contabile au fost încălcate și

în ce constă încălcarea, precum și ce documente contabile ori de constituire ar fi dispărut și cum anume s-ar fi contribuit la dispariția lor.

Așadar, instanța de insolvabilitate reține că simpla anexare a actelor și deciziilor fiscale nu echivalează cu dovada unei contabilități fictive, ort nu a fost probat impactul care ar fi generat apariția stării de insolvabilitate prin încălcările legislației depistate în urma controlului fiscal.

Mai mult ca atât, art. 189 alin. (2) din Codul fiscal, statuează că dacă în timpul controlului fiscal sumele impozitelor şi taxelor care urmau să fie vărsate la buget nu pot fi determinate din lipsă de contabilitate ori din cauza ţinerii ei neconforme, dacă contribuabilul (reprezentantul acestuia) sau persoana lui cu funcţie de răspundere nu prezintă, în totalitate sau în parte, documentele de evidenţă şi/sau dările de seamă fiscale, Serviciul Fiscal de Stat calculează impozitele şi taxele prin metode şi din surse indirecte, efectuând ulterior recalcularea lor după restabilirea evidenţei, în conformitate cu legislaţia, sau după prezentarea documentelor respective.

Drept urmare, în rezultatul controlului fiscal repetat privind recalcularea obligaţiilor fiscale în baza prevederilor art. 189 alin. (2) din Codul fiscal, s-a emis decizia asupra cazului de încălcare a legislației nr. 769/5104 din 05.12.2022, prin care s-a modificat cuantumul creanțelor fiscale, prin micșorare.

Iar, prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul central) nr. 2i-538/21 din 16.09.2024, s-a dispus rectificarea tabelului definitiv al creanțelor fiscale de la suma totală de 41 548 524,37 la suma de 38 323 458,37, inclusiv, creanțele chirografare de rangul III de la suma de 22 318 733,20 lei la suma de 20 215 322,20 lei și creanțele chirografare de rangul VI de la suma de 19 229 809,06 lei la suma de 18 108 136,06 lei.

Suplimentar este importat de evidențiat că, Serviciului Fiscal de Stat a menționat în conținutul cererii privind atragerea la răspundere subsidiară, precum că Darovanîi Vladimir urmează a fi atras la răspundere subsidiară, inclusiv pentru contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire, iar pe de altă parte, se constată că controlul fiscal repetat a fost efectuat prin metoda verificării totale a activității la fața locului, cu acordul și cu participarea administratorului procesului de insolvabilitate Topal Ștefan, care gestionează masa debitoare și documentația debitorului. Ceea ce indică faptul că verificarea s-a bazat pe documente și evidențe existente.

Respectiv, nu este suficient doar faptul comiterii acţiunilor prevăzute la art. 248 alin. (1), urmând a fi probat cum aceste pretinse acțiuni au dus la apariția incapacității de plată a debitorului, în ce perioadă a fost ținută o contabilitate contrară legii, precum și modalitatea prin care s-a manifestat aceste acțiuni culpabile. În plus, urma a fi demonstrat faptul că aceste acțiuni au fost comise cu vinovăţie, precum şi faptul că comiterea acestor acţiuni au dus la insolvabilitatea debitorului.

Atragerea la răspundere subsidiară nu poate fi întemeiată pe simple presupuneri, pe lipsa unor documente sau pe constatări administrative, fără a se demonstra legătura de cauzalitate dintre fapta imputată și starea de insolvabilitate.”

Prin urmare, nu orice abatere de natură fiscală ori sancțiune contravențională poate constitui temei pentru atragerea răspunderii subsidiare în temeiul art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității.

Drept consecință, instanța de insolvabilitate nu poate reține cele invocate de Serviciul Fiscal de Stat în conținutul cererii de chemare în judecată, or din perspectiva admiterii acțiunii, instanța de judecată apreciază critic valoarea probantă a argumentelor invocate în cererea privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului, prin prisma

prevederilor art. 130 alin. (2) coroborat cu art. 122 alin. (1) CPC, iar Serviciului Fiscal de Stat, revenindu-i sarcina de a proba că anume pârâtul Darovanîi Vladimir a ținut contabilitatea fictiv sau contrar prevederilor legii, precum și a contribuit la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire

Cu referire la temeiul prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilității, instanța relevă următoarele.

Conform art. 14 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, debitorul este obligat să depună cerere introductivă dacă există unul din temeiurile prevăzute la art. 10. Debitorul este obligat să depună cerere introductivă şi în cazul în care:

a) executarea integrală a creanţelor scadente ale unui sau ale mai multor creditori poate cauza imposibilitatea satisfacerii integrale la scadenţă a creanţelor celorlalţi creditori;

b) în cadrul lichidării, care se efectuează conform altor legi, devine evident că debitorul nu poate satisface integral creanţele creditorilor.

Debitorul este obligat să depună cerere introductivă imediat, dar nu mai târziu de expirarea a 30 de zile din data survenirii temeiurilor indicate în prezentul articol la alin. (2) şi la art. 10 alin. (2). Dacă debitorul nu depune cerere introductivă în cazurile şi în termenul prevăzut în prezentul articol, persoana care, în conformitate cu legislaţia în vigoare, are dreptul de a reprezenta debitorul, asociaţii cu răspundere nelimitată şi lichidatorii debitorului răspund subsidiar în faţa creditorilor pentru obligaţiile apărute după expirarea termenului prevăzut la alin. (3). Aceste persoane sânt trase la răspundere contravențională în conformitate cu legea.

Conform art. 10 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, intentarea unui proces de insolvabilitate presupune existenţa unui temei general sau special. Temeiul general de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în incapacitatea de plată a debitorului. Temeiul special de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în supraîndatorarea debitorului în cazul în care acesta este persoană juridică responsabilă de creanţele creditorilor în limitele patrimoniului său. În acest caz, la baza evaluării patrimoniului debitorului trebuie pusă continuarea activităţii lui dacă acest fapt este posibil.

Instanța accentuează că, potrivit art. 14 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, debitorul este obligat să depună cerere introductivă imediat de la apariția unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 10 din Lege, dar nu mai târziu de expirarea a 30 de zile din data survenirii acestora.

Respectiv, în vederea determinării începerii curgerii termenului de depunere a cererii introductive, este necesar pentru început de a fi stabilit momentul survenirii temeiului de intentare a procesului de insolvabilitate în raport cu societatea debitoare.

Conform art. 2 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, incapacitate de plată este definită ca fiind – situaţie financiară a debitorului caracterizată prin incapacitatea lui de a-şi executa obligaţiile pecuniare scadente, inclusiv obligaţiile fiscale.

Reieșind din natura temeiului juridic de atragere la răspundere subsidiară a pârâților instanța evidențiază că, în speță obiectul probațiunii reprezintă totalitatea faptelor material-juridice și procesuale ce necesită a fi constatate pentru soluţionarea justă a litigiului. Prin urmare, incapacitatea de plată invocată urmează să fie demonstrată prin probe determinate în sensul art. 117 din Codul de procedură civilă.

Totodată, obiectul probațiunii va cuprinde și probe din care să rezulte fără echivoc care este momentul survenirii incapacității de plată a debitorului. Or, reieșind din sensul art. 14 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, obligația debitorului să depună cerere introductivă devine scadentă imediat momentului survenirii temeiului de intentare a procesului

de insolvabilitate și continuă să poartă același caracter pe parcursul a 30 de zile din data survenirii temeiurilor indicate în articol la alin. (2) şi la art. 10 alin. (2).

O altă componență a probațiunii în litigiul privind atragerea la răspundere subsidiară o va constitui identificarea volumului creanțelor apărute de la momentul neexecutării obligației de depunere a cererii introductive până la intentarea procesului de insolvabilitate prin hotărâre a instanței de judecată. Or, culpa pârâtului nu poate excede aceste limite, reieșind din condiția inserată la art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

Sarcina probațiunii în sensul descris incubă anume deponentului cererii privind atragerea la răspundere subsidiară, în temeiul aceluiași art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Importanța probațiunii este una semnificativă, deoarece răspunderea subsidiară, ca specie a răspunderii delictuale civile, nu poate opera din oficiu și nici nu poate fi prezumată în baza unor declarații expuse de către creditorul societății debitoare.

Astfel, inacțiunea prevăzuta de art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilității, spre deosebire de celelalte temeiuri, prevăzute în art. 248 din Legea insolvabilității, are specificul său și anume:

- inacțiunile prevăzute la acest articol nu duc la apariția stării de insolvabilitate, or anume apariția acestei stări de insolvabilitate îl obligă pe administratorul întreprinderii să depună cerere introductivă;

- nedepunerea cererii introductive, duce la încasarea doar a obligațiilor, apărute după expirarea termenului prevăzut la alin. (3) art. 14 din Legea insolvabilității.

Prevederile legale supra citate, indică la obligația administratorului de a depune cerere introductivă în termen de 30 de zile de la apariția indicilor de insolvabilitate. Respectiv, pentru atragerea la răspunderea subsidiară a membrilor organelor de conducere în temeiul art. 248 alin. (1) lit. h) al Legii insolvabilității, urmează a fi stabilită cu certitudine data survenirii incapacității de plată.

În cererea cu privire la atragerea la răspundere subsidiară, Serviciul Fiscal de Stat a indicat că, prin decizia asupra cazului de încălcare a legislației fiscale nr. 182 din 30.03.2017 au fost stabilite obligații față de bugetul public național, care urmau a fi executate benevol de debitor în termen de 30 de zile, conform prevederilor art. 252 alin. (1) Cod fiscal, însă au fost ignorate, fapt ce denotă incapacitatea de plată a debitorului.

Astfel, debitorul S.R.L. „Tarbost” în persoana administratorului statutar Darovanîi Vladimir, urma să depună nu mai târziu de data de 30.06.2017 în instanța de insolvabilitate cererea introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate față de sine, însă contrat prevederilor art. 14 alin. (3) din Legea insolvabilității a depus cererea introductivă abia la data de 23.09.2021, fapt care constituie temei pentru atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. h).

Cu referire la data la care Darovanîi Vladimir urma să depună cererea introductivă, reclamantul invocă până la data de 30.06.2017, totuși din materialele cauzei se constată că la data de 23.09.2021, administratorul statutar S.R.L. „Tarbost”, Darovanîi Vladimir a depus cerere privind intentarea procesului de insolvabilitate față de societate, care a fost admisă spre examinare prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul central) nr. 2i-538/21 din 28.09.2021.

Iar, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul central) nr. 2i-538/21 din 11.10.2021 a fost intentat procesul de insolvabilitate în privința debitorului S.R.L. „Tarbost”, c/f 1015600007871, cu sediul în mun. Chișinău, comuna Grătiești, str. Miron Costin 29, la cererea introductivă depusă de către debitor, fiind desemnat în calitate de administrator al insolvabilității administratorul autorizat Topal Ștefan.

La caz, instanţa ţine să menţioneze că reclamantul nu a făcut dovada că datoria debitorului în sumă de 38 323 458,37 lei, sumă care se solicită a fi încasată de la membrul organelor de conducere, a apărut după expirarea termenului de 30 de zile de depunere a cererii introductive, or, potrivit normei legale enunțate supra, membrii organelor de conducere răspund subsidiar doar pentru obligaţiile apărute după expirarea termenului de 30 de zile din momentul survenirii temeiurilor de depunere a cererii introductive prevăzute la art. 14 alin. (2) al Legii insolvabilităţii.

Totodată, este de menționat că, potrivit art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității, instanța poate dispune ca doar o parte din datoriile debitorului insolvabil pot fi suportate de membrii organelor de conducere, reclamantul a solicitat încasarea sumei tuturor creanțelor validate în privința sa, fără a argumenta nici într-un fel această cerință și perioada apariției fiecăreia dintre creanțele invocate. Din conținutul normei indicate supra, este evident că membrii organelor de conducere, în baza prevederilor indicate la art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilității invocat de reclamant, răspund nu pentru toate creanțele validate, ci doar pentru obligațiile apărute după expirarea termenului prevăzut la alin. (3).

Astfel, de către reclamant nu a fost făcută o diferențiere între sumele datorate de debitor, care au apărut până la data pe care o consideră a fi obligatorie de a depune cererea introductivă și cele care au apărut după acea dată.

În asemenea circumstanțe instanța consideră că nu este aplicabilă prevederea ce ține de nedepunerea cererii, or, pentru a invoca acest temei urma a fi delimitat care este prejudiciul care a apărut după survenirea stării de insolvabilitate.

Or, datoria față de bugetul public național de sine-stătător este insuficientă în vederea determinării momentului survenirii incapacității de plată a societății debitoare. Reieșind din prevederile Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 citate supra, incapacitatea de plată, adică incapacitatea debitorului de a-şi executa obligaţiile fiscale, poate fi apreciată prin raportarea la întreaga situație patrimonială a întreprinderii, inclusiv existența de creanțe față de persoane terțe, dispunerea de bunuri imobile și/sau mobile, existența de mijloace financiare în casierie sau pe conturile bancare deținute în instituții financiare, etc.

Mai mult decât atât, instanța de insolvabilitate reiterează că, în cazul insolvabilității debitorului din culpa fondatorilor (membrilor) lui, a membrilor organului executiv sau a unor alte persoane care au dreptul de a da indicaţii obligatorii pentru debitor ori care pot influenţa în alt mod acţiunile debitorului (insolvabilitate intenţionată), aceştia poartă răspundere subsidiară solidară faţă de creditori în măsura în care bunurile debitorului sunt insuficiente pentru executarea creanţelor creditorilor.

Totuși, din conținutul referinței pârâtului Darovanîi Vladimir și anexelor la aceasta, se constată că potrivit actul de control fiscal nr. 5-717599, prelungit pe formularul nr. 5-717600 și 3-614220 din 13 octombrie 2022 privind controlul fiscal repetat la fața locului prin metoda verificării totale a activității debitorului S.R.L. „Tarbost” pentru perioada 01.01.2018-30.09.2021, în capitolul „Aspecte aferente procedurii de insolvabilitate”, sunt indicate active circulante în sumă de 203 985 099 lei și datorii curente în sumă de 175 533 624 lei. În plus, S.R.L. „Tarbost” deține creanțe față de debitorii săi în sumă totală de 234 621 417,89 lei (f.d.60-65).

Totodată, conform procesului-verbal nr. 1 de verificare a inventarierii elementelor de activ la S.R.L. „Tarbost” din 22 decembrie 2021 și registrelor de verificare a rezultatelor inventarierii mijloacelor fixe din 21.12.2021, s-au stabilit bunuri mobile (materiale de construcție și utilaje) în valoare totală de bilanț de 12 161 308 lei (f.d.108-112).

Potrivit procesul-verbal nr. 2 de verificare a inventarierii elementelor de activ din 19 iulie 2022 și registrul de verificare a rezultatelor inventarierii mijloacelor fixe din 18 iulie 2022, s-au stabilit bunuri imobile în valoare totală de bilanț de 62 623,26 lei (f.d.114-115).

La fel, prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul central) nr. 2i-538-2/21 din 20.10.2022, s-a constatat dreptul de posesie, dispoziție și folosință a S.R.L. „Tarbost" (în procedura falimentului) asupra bunurilor imobile, încheierea servind drept temei de înregistrare a dreptului de proprietate al S.R.L. „Tarbost" asupra bunurilor respective (f.d.138-147). Încheierea a devenit irevocabilă la data de 24.01.2023, în baza Deciziei Curții de Apel Chișinău nr. 2ri-530/22 din 24.01.2023 (f.d.148-158).

Conform anunțului din Monitorul Oficial nr. 40-44 (8084-8088) din 11 februarie 2022 (f.d.119), lichidatorul S.R.L. „Tarbost", Topal Ștefan, a scos la licitație o parte din bunurile debitorului în 4 loturi, cu o valoare totală de 3 648 989,35 lei. Deoarece la licitație nu s-a înregistrat nici un ofertant, conform procesului-verbal nr. 1 cu privire la determinarea creditorului cu drept preferențial la preluarea bunurilor neadjudecate la licitație din 15 martie 2022 (f.d.127) și a actului de ridicare a bunurilor neadjudecate la licitație și transmiterea lor în proprietatea creditorului cu drept preferențial din 17 martie 2022 (f.d.128-129), creditorului S.R.L. „Virgilius" i-au fost predate bunuri materiale conform lotului nr. 1 expus la licitație în valoare de 1 293 875,85 lei, restul bunurilor se află încă în masa debitoare.

De asemenea, potrivit încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Central) nr. 2i-504/20 din 02 noiembrie 2021, s-a validat creanța S.R.L. „Tarbost" în sumă de 8 349 300 lei, ca creanță chirografară de rangul V, împotriva patrimoniului S.R.L. „Biofruct-Com", aflată în proces de insolvabilitate (f.d.135).

Conform încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Central) nr. 2i-449/21 din 21 februarie 2024, s-a admis contestația depusă de S.R.L. „Tarbost" și s-a validat creanța S.R.L. „Tarbost" față de S.R.L. „Azaleos" în sumă de 17 374 247,23 lei la categoria creanțelor chirografare de rangul V (f.d.136-137).

Conform hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Central) nr. 2i-538-1/21 din 11 aprilie 2023, s-a admis cererea de validare a popririi înaintată de lichidatorul S.R.L. „Tarbost", Topal Ștefan împotriva S.R.L. „Floraprod Lex" (în procedura falimentului), s-a validat poprirea și s-a încasat în masa debitoare a S.R.L. „Tarbost" suma datoriei în mărime de 50 221 177,80 lei (f.d.159).

Astfel, debitorul insolvabil S.R.L. „Tarbost" deține în proprietate bunuri mobile și imobile în valoare de 10 930 055,41 lei, precum și deține față de persoane terțe, creanțe în valoarea totală de 234 621 417,89 lei din care confirmate prin acte judecătorești în sumă de 75 944 725,03 lei, care pot fi încasate în vederea stingerii datoriilor față de creditori.

Ca urmare solicitarea creditorului privind atragerea administratorului debitorului la răspundere în situația în care debitorul insolvabil dispune de active sub forma de dreptul de creanțe față de persoane terțe este una prematură.

Având în vedere cele relatate, instanța consideră că, nu sunt întrunite condițiile legale pentru a atrage la răspundere subsidiară fostul administrator statutar al întreprinderii debitoare – Darovanîi Vladimir, prin prisma temeiului invocat la art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilității.

Reieșind din aceste constatări, instanța de judecată ajunge la concluzia că la caz nu se confirmă existența în acțiunile pârâtului Darovanîi Vladimir a temeiurilor de atragere la răspundere civilă delictuală subsidiară a acesteia prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. e) și h) din Legea insolvabilității, cât și nu a demonstrat legătura cauzală dintre aceste temeiuri și cauzarea

stării de insolvabilitate, întrucât raportul de cauzalitate este condiția în funcție de care se determină mărimea despăgubirii, or, se repară numai prejudiciul care este consecința directă a faptei ilicite, în sensul prejudiciului efectiv demonstrat, prin prisma art.1398 alin. (2) Cod Civil.

Din considerentele menționate supra și având în vedere faptul că, cererea de atragere la răspundere subsidiară a membrului organelor de conducere a debitorului S.R.L. „Tarbost", în persoana administratorului statutar Darovanîi Vladimir, înaintată de către creditorul Serviciul Fiscal de Stat este neîntemeiată, instanța de insolvabilitate ajunge la concluzia de a respinge cererea.

În conformitate cu art. 248 din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29.06.2012 şi art. 238-241 Codul de procedură civilă, instanţa de judecată

h o t ă r ă ş t e :

Se respinge depusă de Serviciul Fiscal de Stat privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului S.R.L. „Tarbost" în procedura falimentului, în persoana lui Darovanîi Vladimir, ca fiind neîntemeiată.

Hotărîrea este definitivă şi executorie din momentul pronunţării însă poate fi contestată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 15 zile de la pronunțare, prin intermediul instanței emitente.

Preşedinte de şedinţă,
judecător **Mariana Fondos-Frațman**